

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

ПРОТОКОЛ

№ 624

На 6 ноември 2024 г. се проведе заседание на Централната изборителна комисия при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклади по административни преписки.

Докладват: Росица Матева, Димитър Димитров, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева, Красимир Ципов, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Любомир Георгиев

2. Доклади по дела, жалби и сигнали.

Докладва: Димитър Димитров

3. Искане за изплащане на възнаграждения на ОИК.

Докладва: Цветанка Георгиева

ПРИСЪСТВАХА: Камелия Нейкова, Димитър Димитров, Росица Матева, Севинч Солакова, Ерхан Чаушев, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Силвия Стойчева и Цветанка Георгиева.

ОТСЪСТВАТ: Цветозар Томов, Емил Войнов, Елка Стоянова, Гергана Стоянова, Йорданка Ганчева и Георги Баханов.

Заседанието бе открито в 14,25 ч. и ръководено от госпожа Камелия Нейкова – председател на Централната изборителна комисия, и госпожа Росица Матева – заместник-председател на Централната изборителна комисия.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добър ден, колеги! Осем членове сме в залата – имаме необходимия кворум.

По уважителни причини отсъстват колегите Томов, Войнов, Елка Стоянова, Гургана Стоянова, Ганчева и Баханов.

Предлагам ви следния проект на дневен ред:

1. Доклади по административни преписки. Докладчици – госпожа Матева, господин Димитров, госпожа Солакова, госпожа Стойчева, госпожа Георгиева, господин Ципов, господин Чаушев, господин Георгиев и госпожа Нейкова.

2. Доклади по дела, жалби и сигнали. Докладчик – господин Димитров.

3. Искания за изплащане на възнаграждения на ОИК. Докладчик – госпожа Георгиева.

Имате ли предложения по дневния ред?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **8** членове на ЦИК: **за – 8** (*Димитър Димитров, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

Колеги, преди да започнем по дневния ред, ще ви информирам във връзка с решението, което взе Централната изборителна комисия във вчерашния ден, да бъдат изпратени до съответната районна прокуратура протоколи и видеозаписи от преброяването на гласовете и попълването на протоколите от секционните изборителни комисии в няколко изборителни секции.

Преди да бъдат изпратени, беше извършена повторна, допълнителна проверка чрез проверка на протоколите на секционните изборителни комисии и съответствието им с преброяването, отразено във видеозаписа за всяка една секционна изборителна комисия.

Изборителна секция 130600011 в село Исперихово, община Брацигово, област Пазарджик. За тази секция се установи, че Секционната изборителна комисия коректно е попълнила протокола

за резултатите от изборите в тази избирателна секция. Несъответствието, което е било установено, е в резултат на неправилно въвеждане на гласовете на партия „Величие“ под номер 4, които са въведени на партията под номер 3 – Социалистическа партия „Български път“. Това въвеждане е извършено в Изчислителния пункт на Районната избирателна комисия.

След предаването на протоколите в Централната избирателна комисия и повторното им въвеждане в Изчислителния пункт на Централната избирателна комисия това несъответствие е било отстранено и гласовете на партия „Величие“ – 4 от хартиените бюлетини, така както правилно са вписани в протокола на секционната избирателна комисия, са включени в анализа на несъответствията, извършен от Централната избирателна комисия, приет с решение на Централната избирателна комисия от 30 октомври 2024 г. От този анализ е видно, че това несъответствие в ЦИК е отстранено, така че няма основание тази избирателна комисия да бъде предадена на съответната районна прокуратура, тъй като документът, който те са съставили, а именно протоколът на секционната избирателна комисия, е верен. Останалите са изпратени, така както гласувахме във вчерашния ден.

Преминаваме към точка първа:

ДОКЛАДИ ПО АДМИНИСТРАТИВНИ ПРЕПИСКИ.

Госпожо Матева, заповядайте.

РОСИЦА МАТЕВА: Благодаря. Колеги, вчера изпратихме до районните избирателни комисии писмо с изискване на информация, която е необходима, за да можем да върнем отговор на народния представител В. К. по вчера докладвано искане от нея. В тази връзка ви докладвам пристигнала вече от Районна избирателна комисия – Плевен, информация с писмо, вх. № ЦИК-НС-09-2343/3 от 5.11.2024 г.; от Районна избирателна комисия – Враца, вх. № ЦИК-НС-09-2343/6, от Районна избирателна комисия – Кюстендил, вх. № ЦИК-НС-09-2343/5.

Три, пет и шест. Би трябвало да има и четири, но очевидно не е донесено. Да, колеги, разпределено е на колегата Георгиев, вх. № ЦИК-НС-09-2343/4. Това е от РИК 16 – Пловдив-град, също предоставяне на информация в отговор на нашето писмо. В момента докладвам тези писма от четирите районни изборителни комисии за сведение и ви предлагам да приемем решение, с което да бъде възложено на звено „Регистри“ да обобщят информацията по всички писма, пристигнали от районните изборителни комисии в отговор на писмо ЦИК-НС-09-2343/1 от 5.11.2024 г., след което и след получаване на информацията от „Информационно обслужване“, за което вчера също изпратихме писмо, ще ви предложи проект на отговор до народния представител, така че моля да гласуваме да не се разпределят към докладчик, а да бъдат предавани на звено „Регистри“ за обобщаване и събиране на 31 отговора от районните изборителни комисии.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, докладвам ви писмо с вх. № ЦИК-НС-15-2378 от днешна дата от „Информационно обслужване“, с което ни се препраща писмото, което ви докладвах от Районна изборителна комисия – Кюстендил, което по погрешка е изпратено и на „Информационно обслужване“ АД. Докладвам за сведение това писмо.

Следващият ми доклад, колеги, е жалба от „Домовита“ ЕООД с вх. № ЦИК-МИ-21-513/5 от 06.11.2024 г. относно изплащане на обезщетение по влязло в сила съдебно решение. Информират ни, че на 01.07.2024 г., с посочен вх. номер на ЦИК, „Домовита“ ЕООД е подало молба за изплащане на обезщетение по влязло в сила съдебно

решение и е представено уведомление на 09.07.2024 г., след указание от ЦИК, за сключен договор за цесия от А. М., предишен кредитор, и изпълнителен лист № 317 от 17.04.2024 г. в оригинал. Посочена е банкова сметка и молят да се извърши проверка и да се разпореди изплащане на сумата.

Колеги, предоставено ми е копие от подадената молба от „Домовита“ от 25.07.2024 г., която е разпределена на доклад на колегата Гергана Стоянова. Тя е имала резолюции, като последната резолюция е да се извърши плащане по изпълнителния лист, така че ще възложя проверка в администрацията дали е изпълнена резолюцията на докладчика и ще ви информирам допълнително.

Колеги, докладвам ви писмо с вх. № ЦИК-НС-16-301/2 от Хироко Ямагучи, която традиционно ни пише след избори, и моли за информация за общ брой кандидати, брой на кандидатите мъже, брой на кандидатите жени, брой на други кандидати, ако е приложимо, и брой на избраните жени от общо 240-те членове. Относно парламентарните избори през октомври 2024 г. е писмото. Ще възложя на звено „Връзки с обществеността“ да подготви отговора.

Имаме публикувана такава информация на нашата интернет страница, с изключение на броя жени, които сме обявили за избрани за народни представители, но лесно могат да бъдат преброени и за следващо заседание ще ви предложи проект на отговор.

Колеги, докладвам ви постановление на Окръжна прокуратура – Варна, пристигнало в Централната избирателна комисия с вх. № ЦИК-МИ-08-865 от 19.10.2024 г., с което Окръжна прокуратура – Варна, отменя постановление на Районна прокуратура – Варна, от 22.07.2024 г. за отказ да се образува наказателно производство по посочена прокурорска преписка и връща материалите по преписката на Районна прокуратура – Варна.

Става въпрос за това, че е сезирана прокуратурата за гласуване в нарушение на правилата на Изборния кодекс на местни избори, произведени първи тур на 29.10.2023 г. Има данни, че е във

връзка с гласуване отново в нарушение на правилата на Изборния кодекс, извършено на 5.11.2023 г. – втори тур на изборите, които са произведени. Има образувана прокурорска преписка в Районна прокуратура – Варна, с посочен номер, и окръжният прокурор е преценил, че има данни за извършено престъпление. Следва да се изясни фактическата обстановка и да се извърши пълно обективно и всестранично разследване, като се обединят двете преписки с цел да се установи дали евентуално деянието не съставлява част от продължавано престъпление, тъй като става дума за гласуване на 29 октомври и на 5 ноември 2023 г., така че ви докладвам това постановление за сведение, доколкото то е изпратено в Централната изборителна комисия като копие за информация, иначе на Районна прокуратура – Варна, за изпълнение.

И, колеги, докладвам ви становище на юрисконсулт Н.Т. и експерт-юрист М. М. от звено „Правна дейност“ във връзка с докладвано от мен писмо от Районна изборителна комисия – Пазарджик, по повод на изпратен сигнал от Централната изборителна комисия в изборния ден. Районна изборителна комисия – Пазарджик, ни изпрати Решение № 245-НС от 30.10.2024 г., с което е оставила сигнала без разглеждане. Докладвах го на 4 ноември 2024 г. и възложих на звено „Правна дейност“ да извършат проверка има ли според тях данни за извършено нарушение на правилата на предизборна кампания, за да се подготви проект за решение за установяване на нарушение.

От становището, което се намира в моята папка, юристите на ЦИК смятат, че няма основание да се твърди, че е извършено нарушение в тази платформа, така че предлагам да останат сигналът и писмото на Районната изборителна комисия за сведение и да не се предприемат действия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Димитров, заповядайте в „Административни преписки“.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Благодаря, госпожо председател.

Колеги, в моята папка има един Word-овски файл, който е писмо до Министерството на правосъдието. То е в отговор на тяхното предходно постъпило писмо, с което ни молят да им изпратим данните, свързани с гласуването, и по-точно с партиите, които са получили не по-малко от едно на сто от действителните гласове, съответно коалициите – от четири, състава на коалициите. Ние сме изработили един формат, в който сме записали и решенията на ЦИК .

Погледнете тази таблица. Малко се колебая в последното изречение: „В действителните гласове не са включени гласовете по чл. 279, ал. 1, т. 6 от Изборния кодекс“, тоест тези, които са „Не подкрепям никого“. Само че аз никъде не съм написал процентите. Просто тези проценти са такива, каквито са. Има една-единствена листа, която има повече от един процент, тя е на „Синя коалиция“. Но „Синята коалиция“ е коалиция, в този смисъл не може да получава субсидия. Иначе партиите са в първата част, във втората са коалициите. На БСП са записани двете решения. Те нали един път регистрираха, после добавиха партия „Подем“. Това е. Намира се в моята папка най-отгоре.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, запознахте ли се с проекта на писмо, което ще изпратим до министъра на правосъдието?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

Госпожо Солакова, заповядайте.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, с вх. № ЦИК-МИ-08-505/1 от 04.11.2024 г. сме получили писмо от Областна дирекция на МВР – Русе, във връзка с преписка, образувана при тях по писмо от Централната избирателна комисия, с което сме сезирали Районна прокуратура – Русе, за налични данни за едно лице, което в изборите

за общински съветници и за кметове на 29.10.2023 г. е гласувало в нарушение на Изборния кодекс. Във вътрешната мрежа има проект на отговор на поставените въпроси в писмото на разследващия полицаи от Областна дирекция на МВР – Русе.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, имате ли изказвания?

Моля, режим на гласуване.

Определям за малко госпожа Матева да води заседанието.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, с вх. № ЦИК-МИ-08-860 от 19 октомври тази година сме получили постановление от прокурор от Софийска районна прокуратура за отказ да се образува досъдебно производство въз основа на сигнал, подаден от Централната изборителна комисия, за едно лице, което е гласувало в изборите за общински съветници и за кметове. Изяснена е фактичката обстановка, видна от постановлението. Лицето е гласувало, независимо че се е намирало в списъка на заличените изборители, тъй като няма настоящ адрес, който да отговаря на изискванията на Изборния кодекс.

Независимо от това прокурорът приема, че не са налице елементите от субективна страна и следва адресната регистрация по настоящ адрес. Твърди, че лицето в действителност реално е живяло в страната. През последните шест месеца е пребивавало в страната редовно. Лицето е било забравило да промени настоящия си адрес навреме и тъй като настоящият адрес съвпада с постоянния адрес след извършена адресна регистрация – продължава анализът, като приема, че дори да има нарушение на Изборния кодекс, обществената опасност на конкретното деяние е явно незначителна, поради което отказва да образува досъдебно производство.

Предлагам с протоколно решение да приемем да не се обжалва това постановление.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, становище по предложението?

Моля да го гласуваме.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 8** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – 1** (*Росица Матева*).

Под формата на отрицателен вот ще кажа защо гласувах „против“. Гласувах „против“, тъй като смятам, че лицето, срещу което е образувано производството, не може да черпи позитиви от собственото си противоправно поведение. В изпълнение на задълженията на Закона за гражданската регистрация всеки български гражданин, когато смени адреса си, в рамките на 30-дневен срок трябва да регистрира това по съответния ред на Закона за гражданската регистрация в съответните служби ГРАО. Обстоятелството, че по друг начин е доказано, че е живял без да изпълни задължението си не би трябвало да го освобождава от отговорност. Но тъй като в повечето случаи, когато сме обжалвали такива постановления, прокуратурата не възприема това разбиране, в крайна сметка няма смисъл да се обжалва.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, във вътрешната мрежа има пет писма. Това са последните случаи на гласували повече от един път в изборите за Европейски парламент на 9 юни 2024 г. Въз основа на тези данни в Централната избирателна комисия предлагам да изпратим писма до районните прокуратури, както са посочени: СРП, Ловеч, Плевен, Враца, до Районна прокуратура – Враца, отново. Да ги сезираме с наличните данни и доказателства при нас, за да може да бъде извършена проверка за наличие на извършено престъпление по чл. 168 от НК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, имате ли изказвания?

Моля, режим на гласуване.

Гласували 9 членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, с докладна записка вх. № ЦИК-25-314 от 05.11.2024 г. се представят отчетите и предложение по граждански договори на М. И., А. А. и С. Р. Към докладната записка са приложени отчетите по изпълнението на договорите с тези външни сътрудници – Договор № 231, 232 и 233. Заедно с това са представени и контролни листове за извършен предварителен финансов контрол. Общият разход по тези договори след приемане е 5782,39 лв.

Предлагам ви да приемем изпълнението на договори с номера 231, 232 и 233 от М. К. И., А. С. А. и С. Т. Р. и да одобрим разхода по тези договори, а средствата ще бъдат от план-сметката за произвеждане на изборите за народни представители на 27.10.2024 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, моля за вашите изказвания.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 9 членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, следващата докладна записка, вх. № ЦИК-25-311 от 05.11.2024 г., е относно изпълнение на договори, сключени с външни сътрудници М.Д. и Н. Б. Представени са отчетите от изпълнителите по договорите. Договорите са № 229 и 230. Към докладната записка и представените отчети са приложени и контролни листове за извършен предварителен финансов контрол.

Предлагам ви да приемем работата по изпълнение на договори № 229 и 230 от М. Д. и Н. Б. и да одобрим

изплащането на възнагражденията по договорите, съответно 2688,65 лв. по единия договор и 2643,89 лв. по втория договор. Средствата са от план-сметката.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, имате ли изказвания?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, докладна записка, вх. № ЦИК-25-313 от 05.11.2024 г., е с предложение за продължаване на Договор № 33 от 17.11.2023 г. с „ЕРОИМПЕКС“ ЕООД. Договорът е за товарене, извозване и шредирание на архивни документи с изтекъл срок на съхранение. След решение на Централната изборителна комисия в докладната записка е посочено, че през изминалата година Централната изборителна комисия е работила активно с дружеството. В тази връзка се предлага на основание чл. 22 от Договор № 33 да се подпише допълнително споразумение към договора за удължаване на срока с една година до 17.11.2025 г.

Предлагам ви да одобрим предложението за сключване на допълнително споразумение за удължаване на срока на Договор № 33 от 17.11.2023 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, имате ли изказвания?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

Госпожо Стойчева, заповядайте.

СИЛВИЯ СТОЙЧЕВА: Колеги, в папка с моите инициали е подготвен проект на отговор до Софийска градска прокуратура във

връзка с постъпило искане с вх. № ЦИК-НС-08-235705.11.2024 г., с което се иска Централната изборителна комисия да предостави информация относно две лица дали са били регистрирани като кандидати за народни представители в изборите на 27.10.2024 г. и дали едно от лицата е било регистрирано в кандидатска листа на партия и съответно под кой номер в кандидатската листа на партията или коалицията на проведените на 29.10.2023 г. местни избори.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

СИЛВИЯ СТОЙЧЕВА: С вх. № ЦИК-НС-12-2374 от 06.11.2024 г. е постъпило искане за съдействие от Д. Т., която твърди, че е била разпределена в секционна изборителна комисия в град Бабаески, Турция. Не е посочила номера на секцията, нито длъжността, която заема в секционната изборителна комисия, но твърди, че е отказала да подпише черновата на изготвения протокол, както и на самия протокол, поради което ѝ било предоставено заявление, което да подпише. Това заявление впоследствие се е изгубило, въпреки че името ѝ фигурира на протокола, и желае да бъде проверено присъствието ѝ в изборния ден, за да може да получи дължимото ѝ се възнаграждение.

Предлагам да изпратим това искане до Министерството на външните работи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир*

Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева); **против – няма.**

СИЛВИЯ СТОЙЧЕВА: Колеги, с вх. № ЦИК-МИ-08-862 от 19.10.2024 г. е постъпило от Районна прокуратура – Пловдив, постановление за отказ да се образува досъдебно производство във връзка с прокурорска преписка с посочения номер в цитираното постановление. Преписката е относно упражненото право на глас от лице, което има регистриран настоящ адрес в чужбина, а лицето е гласувало на местните избори, проведени през октомври 2023 г. Прокурорът отказва да образува досъдебно производство поради липса на пряк умисъл в извършеното деяние от дееца, поради което следва да се приеме, че отсъства субективният елемент от състава на престъплението по чл. 168, ал. 1 от Наказателния кодекс.

Предлагам да не обжалваме това постановление за отказ да се образува досъдебно производство.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

СИЛВИЯ СТОЙЧЕВА: Колеги, с вх. № ЦИК-МИ-08-861 от 19.10.2024 г. е постъпило постановление за отказ да се образува досъдебно производство от Районна прокуратура – град Пловдив, по прокурорска преписка със съответния номер по описа на Районна прокуратура – Пловдив, образувана във връзка с гласуване на лице, упражнило правото си на глас на местните избори на 29.10.2023 г. Мотивите за отказ са същите като в цитираната в предходния доклад прокурорска преписка.

Предлагам да не обжалваме това постановление за отказ да се образува досъдебно производство.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Има ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

СИЛВИЯ СТОЙЧЕВА: С вх. № ЦИК-ЕП/НС-08-1815/1 от 06.11.2024 г. е постъпило постановление за отказ за образуване на досъдебно производство от Районна прокуратура – Кърджали. Производството е образувано по подаден сигнал относно упражняване правото на глас на едно лице, което за периода от 27 август 2021 г. до 26 май 2024 г. е изтърпявало ефективно наказание „лишаване от свобода“, но в деня на изборите на 9 юни е било изтърпяло наказанието си „лишаване от свобода“ и е упражнило правото си на глас.

Прокурорът заключава, че в конкретния случай, след като на лицето е било позволено от всички членове на комисията да гласува, не може да бъде вменена на гласоподавателя вина, че е упражнил своето избирателно право и липсват данни за извършено престъпление по чл. 168 от Наказателния кодекс, поради което се отказва да се образува досъдебно производство за визираното престъпление и се прекратява прокурорската преписка.

Предлагам с протоколно решение да не обжалваме това постановление на Районна прокуратура – Кърджали.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, други предложения има ли?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

СИЛВИЯ СТОЙЧЕВА: С вх. № ЦИК-НС-08-1958 от 24.10.2024 г. е постъпило постановление за отказ за образуване на досъдебно производство от Районна прокуратура – Кърджали, по преписка, образувана във връзка със сигнал за нарушаване политическите права в село Енчец, община Кърджали. Става дума за възникнал конфликт между граждани в кафене, което се ползвало като място за политически разговори от привържениците на една партия. Възникнал спор. Повдигнато е обвинение за хулиганство, но след извършване на съответните процесуално-следствени действия било установено, че такова не е налице, поради което се отказва да се образува наказателно производство и се прекратява преписката с посочения вх. номер на Районна прокуратура – Кърджали.

Предлагам да не обжалваме това постановление.

Колеги, с вх. № ЦИК-НС-17-2353 от 05.11.2024 г. сме получили предложения за повишаване доверието в изборния процес, които вече докладвах. Това е допълнение от госпожа Новакова. За сведение го докладвам.

Също така за сведение вх. № ЦИК-НС-17-2218/2 от 05.11.2024 г. от госпожа Т. Ц. по повод изпратена от Централната избирателна комисия информация.

Колеги, с вх. № ЦИК-МИ-08-584/1 от 05.11.2024 г. е постъпило искане от Министерството на вътрешните работи, Областна дирекция на МВР – град Търговище, с което се изисква да се предостави оригиналът на страницата на избирателния списък, където са дописани имената на гласоподавателите, във връзка с посочена секция на изборите за кметове и общински съветници, произведени на 29.10.2023 г.

Предлагам да изпратим до кмета на община Търговище въпросното искане за предоставяне на необходимите документи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **8** членове на ЦИК: **за – 8** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

Госпожо Георгиева, заповядайте.

ЦВЕТАНКА ГЕОРГИЕВА: Колеги, докладвам ви вх. № ЦИК-НС-04-1368/2 от 26.10.2024 г. писмо от Областна дирекция на МВР – София, комисар Г. К., с което изисква предоставяне на документи, свързани с гласуването на определено лице в изборите на 09.06.2024 г.

Предлагам ви в тази връзка отговор-писмо с приложения към него документите, които се изискват от Областна дирекция на МВР – София.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли изказвания?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

ЦВЕТАНКА ГЕОРГИЕВА: Колеги, докладвам ви вх. № ЦИК-МИ-08-863 от 19.10.2024 г. – постановление за отказ да се образува досъдебно производство, което сме получили от Районна прокуратура – Пловдив, от заместник районен прокурор П. П. по прокурорска преписка, образувана по повод сигнал, свързан с лицето В. Г., който не е променил настоящия си адрес, въпреки че в продължение на години не се е връщал в Испания. Там се води настоящият му адрес. След извършената проверка се установява, че не е извършено престъпление по чл. 168, ал. 1 от Наказателния кодекс, поради което се отказва образуването на досъдебно производство и се прекратява прокурорската преписка.

Предлагам ви да не се обжалва постановлението.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

ЦВЕТАНКА ГЕОРГИЕВА: Колеги, докладвам ви вх. № ЦИК-НС-08-1773 от 21.10.2024 г. – постановление за отказ да се образува наказателно производство от Районна прокуратура – Пловдив, от прокурор М. С. по преписка, образувана по подаден сигнал във връзка с лицето Б. А. М. К. с настоящ адрес в Германия. Упражнил е изборното си право в избора за общински съветници и за кметове без да има такова. Извършена е проверка във връзка с подадения сигнал, която установява, че не са налице данни за осъществено престъпление по посочения законов текст, поради което се постановява отказ да се образува наказателно производство и се прекратява преписката на Районна прокуратура – Пловдив.

Предлагам ви да не се обжалва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, имате ли изказвания?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

ЦВЕТАНКА ГЕОРГИЕВА: Колеги, докладвам вх. № ЦИК-МИ-08-874 от 22.10.2024 г. – постановление за отказ от образуване на наказателно производство на Районна прокуратура – Бургас, Териториално отделение – Средец, от прокурор М. В. по прокурорска преписка-сигнал във връзка с лицето А. В., който от 2022 г. живее в община Средец, но настоящият му адрес се

води в Република Южна Африка. Извършената проверка показва, че не е налице деяние, което съставлява престъпление, поради което е постановен отказ да се образува досъдебно производство за престъпление от общ характер и се прекратява преписката.

Предлагам ви да не се обжалва постановлението.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

ЦВЕТАНКА ГЕОРГИЕВА: Колеги, докладвам вх. № ЦИК-МИ-06-896 от 05.11.2024 г. – писмо, което сме получили от кмета на община Видин, с което моли за разрешаване на достъп до запечатано помещение, намиращо се в сградата на общинската администрация и в което се съхраняват изборни книжа и материали от различни видове избори. Причината да се иска разрешение за достъп до това помещение е постъпил сигнал от охранителната фирма за индикиран проблем с кабела на СОТ, инсталиран в цитираното помещение.

Предвид писмото, което Централната избирателна комисия изпрати във вчерашния ден до всички кметове на общини, с което им указва да не се разпечатват и отварят запечатани помещения, в които се съхраняват изборни книжа и материали от произведените избори за народни представители на 27.10.2024 г., и предвид това, че в искането на кмета не е уточнено какви са изборните книжа, които се съхраняват в помещението, за което се иска да бъде отворено, ви предлагам да изпратим писмо, с което да поискаме да бъде уточнена тази информация, след което да пристъпим към решение, свързано със съответното искане. Предлагам да изпратим писмо до кмета на Видин.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте, господин Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Да добавим и още едно изречение, тъй като уточняваме ситуацията: дали е получил нашето писмо, или не е получил това писмо – също така да се впише, защото очевидно това нещо е след това.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, други предложения има ли?

Подлагам на гласуване направеното предложение и допълнението към него.

Моля, режим на гласуване.

Гласували **8** членове на ЦИК: **за – 8** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

Господин Ципов, заповядайте.

КРАСИМИР ЦИПОВ: Колеги, докладвам ви вх. № ЦИК-МИ-17-892/3 от 06.11.2024 г. – уточняващо писмо от адвокат К. О. във връзка с подадена жалба срещу Решение № 109 от 01.11.2024 г. на ОИК – Ветрино. С това писмо се уточнява, че адвокат О. е подал жалбата в качеството му на пълномощник на М. М., който е кандидат за кмет на село Млада гвардия, община Ветрино. Докладвам го за сведение, тъй като жалбата беше изпратена на Административен съд – Варна.

Докладвам за сведение и вх. № ЦИК-ЕП/НС-08-1768/1 от 26.10.2024 г. – писмо от ОП – Благоевград, Окръжен следствен отдел, с което ни напомнят да им предоставим информация за гласуването в две секции, находящи се на територията на град Мюнхен, Федерална република Германия, от лицето А. А.С. със съответното ЕГН.

Колеги, с писмо от вчера предоставихме исканата информация на Окръжния следствен отдел към ОП – Благоевград, така че го докладвам за сведение.

И ви докладвам постановление на Софийска районна прокуратура, постъпило с вх. № ЦИК-МИ-08-866 от 19.10.2024 г.

Постановлението е за отказ да се образува досъдебно производство. След извършена проверка по чл. 145 от Закона за съдебната власт е установено, че няма данни за извършено престъпление. Поради тази причина е отказано да бъде образувано досъдебно производство по преписка под съответния номер по описа на Софийска районна прокуратура. Предлагам да не се обжалва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

Господин Чаушев, заповядайте.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Уважаеми колеги, вх. ЦИК-МИ-08-894 от 05.11.2024 г. – отказ за образуване на наказателно производство по отношение на гражданин, който е гласувал в село Изгрев. Имал е настоящ адрес извън Република България в Германия. След извършване на съответните действия и съответните разкази е установено, че гражданинът е гласувал със съзнание, че упражнява правото си на глас, но не е налице субективен елемент за престъпление, тъй като е бил допуснат от секционната изборителна комисия и липсва общ умисъл. Предлагам да не се обжалва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **8** членове на ЦИК: **за – 8** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева*); **против – няма.**

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Вх. № ЦИК-МИ-08-864 от 19.10.2024 г. – отказ за образуване на наказателно производство от Районна прокуратура – Варна. Гражданин е гласувал в район „Одесос“ във

Варна за общинските избори. Съответно е имал настоящ адрес в Белгия. Мотивите за отказ са същите както и предишните – липса на субективен състав на престъпление, защото липсва пряк умисъл и също така е бил допуснат от секционната избирателна комисия. Предлагам да не се обжалва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **8** членове на ЦИК: **за – 8** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева*); **против – няма.**

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Уважаеми колеги, вх. № ЦИК-МИ-08-267 от 05.11.2024 г. – отказ за образуване на наказателно производство от Софийска районна прокуратура. Става въпрос за гражданин, който е гласувал в град София за общински съветници и кметове на първи тур, и съответно не е имал адрес в страната, а именно настоящ адрес, регистриран в ГРАО. Мотивите са същите: действията и решенията на членовете на СИК, които са го вписали в избирателните списъци и са му дали възможност да гласува, са затвърдили убеждението на гражданина, че има право да гласува, липса на субективен състав. Предлагам да не се обжалва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, други предложения има ли?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **8** членове на ЦИК: **за – 8** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева*); **против – няма.**

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Вх. № ЦИК-МИ-08-878 от 23.10.2024 г. Това е отказ за образуване на наказателно производство от Софийска районна прокуратура. Тук гражданка гласува също в София, но според ГРАО тя е имала адрес извън Република България

– Руска федерация, което е отбелязано в съответните списъци. След извършване на проверка от прокурора обаче се установява, че няма такова нещо. Тя никога не е регистрирала адрес в Руската федерация или пък има руско гражданство. Поради липса на каквито и да било от обективна страна данни за престъпление е прекратено постановлението.

Предлагам да не се обжалва, но може би някаква папка трябва да има за такива несъответствия в данни на ГРАО.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, други предложения има ли?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **8** членове на ЦИК: **за – 8** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева*); **против – няма.**

ЕРХАН ЧАУШЕВ: И последно, то е писмо. С вх. № ЦИК-МИ-28-453 от 04.11.2024 г. сме получили материал от господин Ч., който ни препраща негова статия във връзка със смъртността в България и увеличаването на гробищните паркове.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, в тази точка ви докладвам вх. № ЦИК-НС-02-1633/6 от 05.11.2024 г. от Работна група „Избори“. Писмото е от господин Стоев във връзка с изпълнение на решение на Централната изборителна комисия, с което на Министерството на външните работи е възложено транспортирането на устройствата за гласуване до изборителните секции извън страната и обратно, и молят за съдействие да бъдат предадени 30 броя машини, транспортирани до България чрез DHL. От страна на Министерството е определен служител – Калин Кръстев, който ще докара машините с автомобил. Посочен е автомобилът и съответно регистрационният номер.

Информират ни, че допълнително ще изпратят писмо за датата на предаване на останалите 23 машини, които ще бъдат транспортирани чрез DHL.

Колеги, в писмото е посочено, че молят за съдействие за днес между 10,00 и 11,00 ч., но писмото беше предоставено за резолюция по-късно. Предвид следобедната част на заседанието ви предлагам да изпратим писмо до Жандармерията и до „Карго-партнер“ да могат да бъдат внесени обратно в склада машините на 7 ноември 2024 г. между 10,00 и 12,00 ч. В този смисъл да изпратим писмо, разбира се, и в отговор до Работна група „Избори“.

Имате ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **8** членове на ЦИК: **за** – **8** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева*); **против** – **няма**.

Другият ми доклад е за сведение – приемо-предавателен протокол с вх. № ЦИК-НС-15-2361/1 от днешна дата. „Информационно обслужване“ са ни предали на технически носител видеозаписите за всяка една избирателна секция, за които Централната избирателна комисия във вчерашния ден взе решение за изпращане на съответната районна прокуратура. Техническите носители ведно със сканираните екземпляри на протоколите са изпратени до прокуратурата.

Господин Георгиев, заповядайте.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Предлагам да приемем и изпратим няколко писма.

Най-напред докладвам писмо с вх. № ЦИК-МИ-08-725/2 от 21.10.2024 г. Писмото е получено в Централната избирателна комисия и е изпратено от Окръжна прокуратура – Пловдив, Следствен отдел. Подготвил съм проект за отговор относно записаното желание в това писмо във връзка с проверка дали съответното лице е било член на секционна избирателна комисия на проведени избори преди 29.10.2023 г., както се разбира от писмото. Проектът е в папката с мои инициали и е с № 12275. Предлагам да изпратим такъв отговор.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Има ли други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Следващото писмо с № 12274 е във връзка с постъпило писмо с вх. № ЦИК-ЕП/НС-08-1791/1 от 25.10.2024 г. от Областна дирекция на МВР – Русе. Иска се информация. Предлагам да изпратим и този отговор във връзка с гласуване в секция извън страната.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли изказвания по това предложение?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Последното писмо, което предлагам да изпратим като отговор, е в отговор на молба от г-н А., написал молба като кандидат за народен представител от съответния многомандатен избран район и от съответната листа, като моли да му бъдат предоставени копия от протоколите на секционни изборителни комисии за съответната написана от него община.

Предлагам проект на отговор – писмо с № 12278, с което да отговорим, че сканираните протоколи на секционните изборителни комисии са публикувани на страницата на Централната изборителна комисия и в частност протоколите за община Петрич се намират на съответното посочено място.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, имате ли изказвания или други предложения?

Моля, режим на гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за – 9** (*Димитър Димитров, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

Колеги, прекъсвам заседанието за 10 минути.

(След прекъсването.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Уважаеми колеги, продължава заседанието на Централната изборителна комисия.

В тази част на заседанието присъстват представители на Обществения съвет към Централната изборителна комисия: госпожа Ива Лазарова – председател на Обществения съвет; госпожа Свилена Гражданска – зам.-председател; госпожа Цветелина Пенева – представител на сдружение „Демокрация и законност“, и госпожа Надежда Гологанова, представител на сдружение „Гражданска инициатива за свободни демократични избори“.

Пропуснах да посоча, че госпожа Лазарова е представител на Институт за развитие на публичната среда, госпожа Гражданска – на Институт за социална интеграция.

Колеги, продължаваме с точка първа от дневния ред.

На днешното заседание, както вчера взехме решение, да поканим представители на Обществения съвет, които изпратиха на Централната изборителна комисия становище на Обществения съвет във връзка с проведените на 27 октомври парламентарни избори. Становището е с вх. № ЦИК-НС-21-2350/05.11.2024 г.

Колеги, надявам се, че всички сте се запознали с тяхното становище.

Госпожо Лазарова, ще помоля да ни го представите в резюме, защото в цялост, мисля, че всички колеги от вчера до днес имаха възможност да се запознаят – по-важните моменти, които сте посочили в това становище.

Заповядайте.

ИВА ЛАЗАРОВА: Благодарим за поканата. Да, изпратихме ви това „експресно становище на Обществения съвет към ЦИК“.

В него се включват както проблеми, които сме наблюдавали в организацията по време на кампанията, в изборния ден, и впоследствие, както и някои моменти, на които искаме да обърнем внимание. Сред тях са моменти, свързани с процеса по регистрация на формациите за участие в кампаниите; прозрачността в работата на институциите; организирането на машинното гласуване, в това число – вие сте видели, по отношение осигуряването на специализираната хартия и наблюдаваните процеси; комуникацията между институциите по осигуряването на процеса на машинното гласуване; формирането на съставите на секционните избирателни комисии, която сякаш беше една от най-публичните теми в последната седмица от кампанията и в самия изборен ден; и отчитането на резултатите.

Разбира се, има част за параваните, за медийните пакети – запознали сте се с документа. Това са основните моменти в него. Пак казвам, това са наблюденията на организациите-наблюдатели.

Ако имате въпроси по някои от тях, ще се радваме да се опитаме да дадем отговор.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Останалите представители, ако по това становище искате да изразите пред ЦИК? Максимално кратко го обобщихте.

Преди да дам думата на колегите от Централната избирателна комисия, бих искала да обърна внимание, че за секциите, които сте посочили в становището, чрез прегледа на доклада за несъответствията на ЦИК, сканираните протоколи на секционните комисии, както и преглеждане на видеозаписите от съответните секции, за 6 от тук посочените случаи Централната избирателна комисия е изпратила до съответната районна прокуратура протокола на секционната избирателна комисия с технически носител на видеозаписа за предприемане на действия относно установяване наличие на данни за извършено престъпление от общ характер, а

именно съставяне на документ с невярно съдържание, за което се носи и съответната наказателна отговорност, по смисъла на Наказателния кодекс.

Във връзка с проблемите с видеонаблюдението най-вероятно сте запознати с това, че Централната изборителна комисия взе решение на председателите на секционните изборителни комисии, които изобщо не са включвали устройствата за видеонаблюдение без да има техническа причина за това, да бъдат съставени актове за установяване на административни нарушения, след което административно-наказателните преписки ще бъдат изпратени в Централната изборителна комисия за издаване на съответното наказателно постановление.

С оглед правомощията на Централната изборителна комисия, по отношение на тези случаи са предприети необходимите действия и смятам, че за коректност беше редно да ви уведомя за това, в случай че някой не е запознат с предприетите действия от страна на Централната изборителна комисия. Има и други изборителни секции, които не са включени във вашето становище, но за които ние сме установили, че има някакъв проблем. Изпратени са указания и до съответните районни изборителни комисии за извършване на проверка и съставяне на актове.

Проверката на Централната изборителна комисия продължава, но с оглед на това, и на всеки му е ясно, че е практически невъзможно за кратък период от време – казвам кратък период от време, от 31 октомври до днес, тъй като тогава приключихме с обявяване на изборните резултати, да се извърши преглед на толкова много видеозаписа и протоколи на СИК извън тези, които бяха част от анализа на несъответствията. В случай че бъдат установени и други такива съществени разминавания, за които може да бъде ангажирана административна или наказателна отговорност, Централната изборителна комисия ще предприеме необходимите действия, разбира се, в рамките на своите правомощия.

Колеги, заповядайте, ако имате желание за изказване.

Очаквах малко повече да ни представите от това становище, но аз съм се запознала в детайли с него.

Госпожо Матева, заповядайте.

РОСИЦА МАТЕВА: Благодаря. Аз също съм запозната в детайли и открих някои данни, за които ще кажа, че има несъответствие между публично достъпните данни и част от анализа. Доколкото видях, вече е разпространено в медиите, и с оглед коректността на информацията, която може би медиите ще възприемат от този доклад, държа да се отбележи, че на стр. 2 даденият пример за резултата на НФСБ през 2013 г. като пример за недостигащи гласове за преминаване на 4%-ната граница, най-близък такъв случай като пример е даден, смятам, че не е коректен, тъй като най-близкият такъв случай е от 2 октомври 2022 г. на „Има такъв народ“, когато те имаха 3,83% като финален резултат и 414 гласа не им достигнаха. През цялото време на въвеждане на данните от протоколите на секционните избирателни комисии в районни избирателни комисии в Изчислителния пункт, също се движеха над 4%. Впоследствие обаче при окончателното въвеждане и повторното въвеждане в ЦИК се оказа, че не им достигат 4000 гласа. Вярно, не са 21, но в крайна сметка това са фактите.

Другото, което ми направи впечатление от становището на Обществения съвет, беше, че късно сме изпратили покана до медиите за присъствието им в склада при инсталиране на машините. Изобщо не мисля, че е било късно. Два дни преди посещението медиите бяха поканени на брифинг на Централната избирателна комисия. Това не е първият път, в който присъстват медиите. Всички медиите, които заявиха желание, бяха допуснати и мисля, че доста репортажи и в момента продължават да вървят на фона, включително и при обсъждания в студиата, кадри от склада, в който се инсталират машините, и независимо, че бяха помолени медиите и им беше показано докъде могат да бъдат и да не снимат съвсем отблизо инсталирането на машините, тъй като там има и

чувствителна информация, има кадри, от които се вижда буквално инсталирането на конкретни машини.

По отношение на доклада за проверките на инсталирания софтуер. Достатъчно публичност придоби докладването на всяка информация, която получавахме от министъра на електронното управление. В протоколите на нашата интернет страница може да се види от дните, в които течеше инсталацията, колко машини са проверени. От доклада на Министерския съвет също става ясно, а и от последния брифинг на Централната изборителна комисия стана ясно, че са проверени 3306 машини, така че не мисля, че не е достатъчно ясна и публична тази информация.

По отношение на наблюдението на процеса на повторно въвеждане на протоколите. Споделили сте, че е добра практика да се допускат наблюдатели, представители на партиите. Винаги, когато са поискали, са допускани, включително и сега имаше регистриран представител на партия, за когото ние така и не разбрахме дали е присъствал, но е регистриран и е допуснат.

Аз не споделям, че трябва да бъде своевременно анонсирана възможността за това, защото тя е предвидена в Изборния кодекс, така че всеки наблюдател или представител на партия може да поиска и да присъства от партиите, които желаят.

По отношение на записа на стр. 6 и стр. 7 в раздела „Отпечатване на бели и частични бюлетини“. На последните избори нямаме случай, поне в ЦИК да е пристигнала информация да са отпечатани изцяло бели бюлетини. Имахме такива случаи по-рано. Знаете, че в изборите на 9 юни на машините, които са отпечатвали къси бюлетини, им беше направен анализ от експерти от Министерството на електронното управление и от двама доценти от Българската академия на науките, които работеха с ЦИК.

Докладът на експертите от Министерството на електронното управление, мисля, че го получихме септември месец в Централната изборителна комисия – ще ви кажа на коя дата, ние нямаме категоричен отговор нито от доклада на двамата доценти, които

работеха към Централната изборителна комисия, нито от експертите от Министерството на електронното управление, на какво се дължи причината да се отпечатват от някои машини в отделни случаи къси бюлетини. Предприели сме действия да поискаме от производителя на машините да бъде изпратен експерт, който да подпомогне Централната изборителна комисия при анализа на тези машини, които отпечатаха къси бюлетини в изборите на 27 октомври.

Тук сте посочили, че сте провели среща със „Сиела Норма“ АД и със „Смартматик“, и те твърдят, че не е причина софтуерът и такива случаи нямало в Белгия.

Централната изборителна комисия изпрати и до белгийския орган по управление на избори запитване дали са се срещали при тях отпечатани по-къси разписки, но в крайна сметка от доклада на експертите, които са все пак ИТ специалисти, става ясно, че са необходими допълнителни документи за разчитане на логовете на машината и да бъдат предоставени от „Смартматик“.

Не може еднозначно да се каже, че причината не е в софтуера, докато не се направи това допълнително изследване и Централната изборителна комисия е предприела необходимите действия за това.

По отношение на хартията за гласуване. Много пъти при участие на представители на Обществения съвет излагахте твърдение, че причината да се отпечатват къси или бели бюлетини по-рано, е в хартията, която доставя Печатницата на БНБ.

Не знам на каква информация, на какви факти почива това, но Централната изборителна комисия – да, цитирали сте докладите, в които ние оповестихме, че са направени изследвания от две независими лаборатории. Аз лично смятам, че е достатъчен фактът, че държавният орган, на който е възложено управлението на изборите, заявява отговорно, че е направил всичко необходимо и всички изследвания, които са необходими, на тази хартия, за да установи, че хартията, която доставя Печатницата на БНБ, отговаря на изискванията на производителя, които са ни изпратени и ние сме

ги предоставили на Печатницата на БНБ. Записът във вашия анализ, че сме снели отговорността си от това – Централната изборителна комисия няма отговорност към доставката на хартията. Отговорността е на Печатницата на БНБ, но за да се успокои обществото и да не се възпроизвеждат твърдения на доставчика на хартията до този момент и на фирмата, която винаги печели обществените поръчки за осигуряване на машинното гласуване, че причината е в хартията, казахме и смятаме, че наистина Печатницата на БНБ също трябва да излезе със становище и тя излезе с такова становище преди тези избори.

Иначе, анализите на двете лаборатории – не знам дали да ги публикуваме, но можем да ви ги покажем, за да видите какви са резултатите от изследванията на лабораториите – какво сме изпратили и какво са ни върнали като отговор.

Аз наистина не смятам, че трябва да ги публикуваме, и затова не съм предложила на колегите публикуване. Не смятам, че, след като органът по управление на изборите е изпратил образци от двете хартии на двете независими лаборатории, имаме заключенията на двете независими лаборатории, че хартията е с идентичен състав, с много малки отклонения, които не са проблем – това по-скоро води, че са от различни производители, би трябвало да се поставя под съмнение това, което казва органът по управление на изборите.

Ще ви предоставя, предполагам, че колегите не възразяват, заключенията на двете независими лаборатории по изпратено от ЦИК запитване, а в Централната изборителна комисия имаме предоставени и от Печатница на БНБ изпитвания на хартията – мисля, преди всеки избор.

Колега Солакова, така ли беше? Преди всеки избор ни се предоставя документацията „изпитване на хартията“, че съответства на изискванията на производителя, който ги е изпратил.

Повече от това не знам какво би могла да направи Централната изборителна комисия, за да се спре с твърденията, че е отговорна Централната изборителна комисия за хартията, която

доставя Печатницата на БНБ. Изборният кодекс възложи на Печатницата на БНБ да достави хартията и наистина отговорността е на Печатницата на БНБ.

Централната изборителна комисия е направила всичко необходимо, за да предостави изискванията към хартията и от доставчика до този момент на хартията „Сиела Норма“ АД, и от производителя на машините и създател на софтуера, и имаме заключение, че тя отговаря на тези изисквания. Това са моите бележки по анализа. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз ще направя едно допълнение. Действително всички проблеми, свързани с изборния процес, трябва да бъдат разрешавани, или поне да се работи в посока за тяхното разрешаване, доколкото е възможно. И като говорим за машинно гласуване, върнах назад до 2021 г., когато за първи път бяха използвани масово машините за гласуване в изборите на 4 април 2021 г.

Тогава Централната изборителна комисия е представила в Правна комисия към Народното събрание по повод Законопроекта за изменение и допълнение на Изборния кодекс, становище, от което става ясно, че в изборите на 4 април 2021 г., когато се отпечатваха разписки, и смея да твърдя, никой не обръщаше такова внимание на разписките, 88 машини в изборния ден са преустановили работа по най-различни дефекти, като един от дефектите е „СУЕМГ не са отпечатвали разписки за гласуване или окончателен доклад“, тоест и тогава, когато хартията не е доставяна от Печатницата на БНБ, е имало такива случаи.

Надявам се производителят на машините, който е изпратил и характеристиките на хартията, с която работят тези принтери, най-после да си влезе в ролята и да не отказва да работи с българската държава, и да даде заключение на какво се дължи това.

Аз също нямам какво друго да кажа.

Колеги, заповядайте. От Обществения съвет, заповядайте.

Смятам, че, след като сте представили това становище, имате

какво да споделите за наблюдението, за резултатите от това наблюдение. В крайна сметка трябва заедно да разрешаваме проблемите, поне така смятам.

ИВА ЛАЗАРОВА: Ние имаме от наблюдатели и от хора, гласували на терен, снимки на празни бюлетини. Не знам дали виждате, но това е една секция в Манхайм в Германия (*показва снимка*). Отгоре е номерът на машината и само къса бюлетина. Тази е къса, частично принтирана. Имаме и такива, но не са приложени – тази, която виждате, и е приложена в становището, е практически с отпечатан по доста ...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Има и нещо друго, на което трябва да се обърне внимание. Тези частични, къси отрязъци, как пък са еднакви по размер, ако погледнем хартията?

ИВА ЛАЗАРОВА: Това е чудесен въпрос и затова нашето предложение е, ако имате желание, Общественият съвет да събере отново секциите, в които сме наблюдавали такива неща, и да ви ги покажем. Ако има начин, по който да тестваме машините в реално време, за да се търси от експерти причината, по която излизат – защото, докато си говорим хартията или не, всички останали елементи, които може да куцат, остават на заден план. Един такъв експеримент в реално време, 13 часа, 380 бюлетини, или 366 мисля, че беше рекордът в Джебел, където всички са гласували с машини и само една хартиена бюлетина има, би показало на хора, които разбират от материята, дали е хартията, дали принтерите вече са се износили, защото се е ползвала неправилна хартия или пък от старата още са се предали машините по някаква причини, или някой друг компонент куца. Тоест ние можем да поемем ангажимента отново да съберем такива секции, защото знаем за редица такива. Ако искате да вървим към подобен анализ, сме насреща.

В допълнение – да, казахте, че държавният орган – имаме думата му, че анализът на хартията показва това и това, а не смятате ли, че би успокоило широката публика, ако го направите публичен този анализ?! Толкова ли е...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Не, не смятам.

ИВА ЛАЗАРОВА: Разбрах, да, затова идва и този въпрос. При положение че дебатът е непрекъснато в тази посока, какво се случва в крайна сметка? Покажете го, и тогава на всички ще е ясно, че няма, както вие казахте, няма еднозначен отговор. Нека всички да знаят.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте, госпожо Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Отговорността за доставка на хартията за машините е на Печатницата на БНБ. Ако някой, според мен, това е моето мнение, трябва да докаже публично, че доставя хартия, която съответства на изискванията, това трябва да е Печатницата на БНБ.

Централната изборителна комисиия няма такива отговорности и това, което ние предприехме – да направим изследвания на двата вида хартия, за да сме сигурни, че Печатницата доставя хартия, която отговаря на изискванията на производителя, защото и изискванията на производителя бяха предоставени на двете лаборатории, сме го направили, за да бъдем спокойни ние и да успокоим обществото, получавайки резултатите.

Пак ще кажа, нека Печатницата на БНБ да покаже изследванията, които е направила в същите лаборатории, в собствената си акредитирана лаборатория и да ги публикува. Защо да го прави Централната изборителна комисиия, при положение че тя няма отговорност за доставка на хартията? Няма такава отговорност и трябва ясно да се чуе от обществото, че отговорността е на Печатницата.

ИВА ЛАЗАРОВА: Като морален изпреварващ акт...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте, госпожо Пенева.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря. Бих искала все пак да призова Централната изборителна комисиия предвид това, че въпросът за работата на машините в изборния ден, е въпрос, на

който все още нямаме еднозначен отговор каква е причината за наличието на бели, недобре или недокрай отпечатани бюлетини, да продължи с анализите, които е поръчала след края на юнските избори тази година, и отново експерти, този път може би и в някакъв по-широк кръг, да продължат не само с анализ, но и с експерименти на машините, за да може да се отговори на този въпрос и да не се прехвърля единствено на Печатницата на БНБ топката по отношение на хартията. Както вие самите казвате, проблемът може да бъде и софтуерен. Какъв е проблемът обаче трябва да се установи.

Мисля, че Централната изборителна комисия като орган, който управлява и методически води целия изборен процес, е органът, който трябва да инициира този анализ и да предизвика отново експертна група, която да си каже своето мнение, за да вървим към разрешаване на този въпрос. Да престанем да си говорим за технически неща. Да си говорим за други. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Бих помолила, за прехвърляне на топка не става въобще дума. В крайна сметка и правомощията и задълженията на всеки, който има ангажимент в изборния процес, са ясно разписани.

Не знам защо се върви в посоча, че Централната изборителна комисия бяга от отговорност и „прехвърля топката“, както се изразихте. Нали току-що госпожа Матева ви информира, че сме поканили представители на производителя на машините и създател на софтуера да дойде тук и заедно с екип от Министерството на електронното управление – 10 експерти от там не са малко, и двамата доценти от БАН, които ние ползваме, със съответния професионален опит и експертиза. Колко души да ангажираме, които да дадат експертиза? Досега единствено „Смартматик“ не са изпращали представители и да кажат ясно какъв е проблемът.

Измежду членовете на ЦИК няма член с такава експертиза. Всичко това, за което вие говорите, ЦИК е предприела необходимите действия и не става дума за прехвърляне на топката изобщо. Както виждате, ние носим и чужди отговорности. Защото аз

пък бих поставила за пореден път въпроса: кой трябва да осигури държавен склад за съхранение на машините? И спирам дотук!

Господин Ципов, заповядайте.

КРАСИМИР ЦИПОВ: Исках да обърна внимание на това, че Централната избирателна комисия от няколко избора назад във времето полага усилия да осигури специалистите от „Смартматик“, които да дойдат и да кажат има ли някакъв проблем със софтуера, има ли някакъв проблем с хардуера? За съжаление, получаваме винаги еднозначен отговор: не, нашият упълномощен представител е „Сиела Норма“ АД. А „Сиела Норма“ АД казва, че не може да осигури отговори на въпросите, които ние си задаваме с Вас. Е как да излезем от този омагьосан кръг?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте, няма тема, която да не може да се говори в момента, във връзка с вашето становище.

ИВА ЛАЗАРОВА: Една тема, която ми е болна и като организация, наблюдател, е темата за медийните пакети. Прекрасна практика на миналите избори, сега обаче регистърът не заработи. Нямахме регистър. Взехте решение и просто този път публичен регистър нямаше.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Димитров, заповядайте.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Регистърът е готов дори в два формата – веднъж като медии, веднъж като партии. Ще го видите утре, в други ден, не знам. На ръба сме на довършване на работата.

Доста по-интересно е да се проследи назад във времето, все пак говорим за десетина избора, как едни и същи партии, отчитайки резултати, които са под 1,02%, 0,01%, постоянно се регистрират. Шегувам се с колегите, че коалиция МОЯ СТРАНА всъщност е коалиция „Мой медиен пакет“. Нищо друго! И тя може да се явява – така е написан законът, че може да се явява всеки път в различен вид плюс тази, и като ново регистриран субект получава тази субсидия. Какво да кажа?!

Ще направим, ако имаме възможност да обобщим опита, ще напишем нещо по-дълго, което, надявам се, да убеди законодателя, че някакви промени трябва да има. Настройват се не много големи групи, но за сметка на това пък много активни точно върху усвояването на медиен пакет.

Има и други форми, има и други начини, може да се насърчи плурализъмът, знаете, занимавате се също с избори.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Като говорим за медийни пакети, ние имаме случай, в който отказахме предоставяне на средства по медийни пакети, но Върховният административен съд разпореди обратното. Така че може би и тук е въпрос за промяна в нормативната уредба. И в тази част сме правили предложения до Народното събрание, което, ако е разгледано, може би е преценено, че не трябва да бъде възприето.

ИВА ЛАЗАРОВА: Това е така. Това, което посочваме този път, е, че за разлика от миналия път, не го пуснахте своевременно и практически това забави проследяването – те са били над 700.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Искам нещо да добавя. Никъде не е отбелязано, че трябва в реален режим, в реално време да се отбелязват. Ще ги видите в края. Дали ги отбелязваме в реално време или не, няма никакво значение.

ИВА ЛАЗАРОВА: Зная, затова казваме, че на миналите избори направихте чудесно показно, което не се случи сега.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Ще го има и за тези. Това не е задължение, знаете, по Изборен кодекс, но ще го направим, и то както го правим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, заповядайте за други изказвания по темата, ако има.

Госпожо Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Пропуснах да добавя, че на стр. 3 във вашия анализ е посочено, че като причина от данните от видеонаблюдението на местните избори, е касиран изборът в село Габровница, област Монтана. Никъде в съдебните решения – те са

три по този въпрос, веднъж е върнато делото в Административен съд – Монтана, втори път е разгледано, три съдебни решения има на Върховния административен съд – никъде няма данни, че въз основа на видеонаблюдението е касиран изборът, а въз основа на повторно преброяване бюлетините, на експертиза, която е направена и разпит на свидетели. С оглед коректността, защото на тези избори видеонаблюдението получи много публичност, а трябва да прочетем мотивите на законодателя защо беше въведено. Не може в момента, при сега действащата Нормативна уредба, да се използва за корекция на резултата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Няколко пъти споменахте „сега действащата нормативна уредба“. Предвиждате ли за тези избори да излезете отново с някакви предложения за промени в Изборния кодекс и в каква насока?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: А предложенията на Обществения съвет ще бъдат ли представени на ЦИК? Или може би заедно да ги обсъдим?

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Както винаги, ще сме готови да ни поканите на среща, за да ги обсъдим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добре. Какви ще са предложенията, едва ли очаквате в момента да ви отговорим, защото не е това темата в момента на заседанието на ЦИК.

Всяка година, смея да твърдя, тъй като в една година имаме повече от един избор, Централната избирателна комисия прави анализ и представя своите предложения на Народното събрание. Докладите ни са публикувани на нашата интернет страница. И този път сигурно ще повторим, ако не всички, поне по-голямата част от тях, защото, честно казано, нямам спомен някаква част от тях да е възприета.

Да, ние ще направим своите предложения, но какви, колко и в каква посока ще бъдат, в момента едва ли имаме готовност да отговорим.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Ще ни поканите ли да ги обсъдим?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Вие може да присъствате на всяко заседание на Централната изборителна комисия. Да, ще ви поканим!

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли други изказвания?

Заповядайте, госпожо Пенева, но много моля да се придържате към темата, предвидена в дневния ред.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря. Имам въпрос: в началото на срещата споменахте, че има няколко случая за секции, за които вие сте подали сигнал до прокуратурата по отношение на съмнения за извършени престъпления по Наказателния кодекс, а именно подправен документ.

Разбрахме, че и в комисията се обсъжда съставяне на актове за административни нарушения, отново въз основа на данни от видеонаблюдението.

Обсъждате ли в Централната изборителна комисия да разширите кръга на действията, които ще бъдат санкционирани, като например явното неспазване на Методическите указания?

Какво имам предвид? Визирам това, че въз основа на данните от видеонаблюдението и анализите, които направи Общественият съвет не само на тези, но и на предходните избори, установихме, бих казала, в голяма част може би в повече от половината от секционните изборителни комисии, неспазване на начина на преброяване на бюлетините след края на изборния ден. Като започнем с това, че изборната кутия се изсипва вместо да се вадят бюлетините една по една; броенето се осъществява не от един, а се осъществява от няколко члена на секционна комисия, като всеки от тях дърпа от купа бюлетини, което е предпоставка за грешки. Именно затова вие издавате Методически указания, които в тази си част са консистентни и от години наред не са се променяли. От

миналата година, откакто има видеонаблюдение, не само наблюдателите, но и обществото е чувствително към това, че има масово неспазване на тези указания.

Предвиждате ли за този тип неспазване на правилата, които Централната избирателна комисия указва на секционните комисии, издаване на актове за административни нарушения? Разбира се, глобите не са големи. Тук не става дума да се пишат големи глоби, тук става дума може би да премахнем чувството за безнаказаност, което е в някои членове от секционни комисии, които – като наблюдател съм се сблъсквала по места, когато им направим забележка, че не спазват правилата, председателят на секционната комисия е в правото си да разпорежда какво се случва в изборното помещение съгласно Изборния кодекс, и ако той има друго виждане за това какво се случва в изборното помещение след края на изборния ден, няма сила, която да го накара да спазва това, което вие пишете.

Нашият въпрос е: за този тип грешки и нарушения, които може да не са толкова явни, както примерно преправяне на бюлетини – нещо, което видяхме в една от изборните секции, а другите грешки също водят до съставяне на протоколи, които виждаме, че имат разминавания.

Правейки анализа Общественият съвет – Надя Гологанова може да се включи тук, за да разкаже, че там, където има неспазване на Методическите указания, там най-често се наблюдават тези технически грешки след изброяване на бюлетините, при попълване на протоколите и след това нежелани корекции или пък може би има протоколи, в които дори не са отстранени грешките. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз се радвам, че имате готовност по тази тема и след като сте проверявали избирателни секции, може би е добре да направите и съответните предложения за кои секции, макар че има доста такива случаи. Аз също съм преглеждала на случаен принцип много видеозаписи.

Малко влязохме в режим вие да ни задавате въпроси, ние да

отговаряме, а темата беше да представите вашето становище и вашите предложения.

По тази тема, да, Централната изборителна комисия, в случаите в които може да бъде установено нарушение, да бъде индивидуализиран нарушителят и са налице всички изисквания на закона да бъде съставен акт за установяване на административно нарушение, да бъде съставен такъв. Ще дам обаче пример, без да посочвам коя РИК и в кой изборен район, след като изпратихме указание за съставяне на актове за установяване на административно нарушение, по медиите прочитам, че има откази за съставяне на такива. Така че по тази тема мисля, че в това заседание аз повече няма какво да ви кажа.

Заповядайте, ако има други изказвания.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: И ние не сме спрели още да гледаме видеа, продължаваме да гледаме и да откриваме секции с най-различни нарушения и грешки, които се правят.

В тази връзка се интересуваме кои от тях да ви изпратим, изобщо да ви изпращаме ли нещо и кои? Примерно интересуват ли ви секции, в които изключват по-рано видеото, в които показват само, да кажем, докато казват „тази партия, онази партия“, преди да стигнат до броенето, само отделните бюлетини плюс нарушения, за които каза Цвети, неспазване на Методическите указания?

Впечатлението ни от предишните избори беше, че много голяма част от грешките, които бяха останали в резултата, нямаше да се случат може би в 80% от случаите, ако се бяха спазвали Методическите указания.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте, госпожо Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Уважаеми колеги! С двама от вас аз съм работила – с госпожа Гологанова, и госпожа Лазарова, като член на Обществения съвет и за кратко – председател.

Искам да напомня, че все пак Общественият съвет е към Централната изборителна комисия, а не Централната изборителна

комисия е орган към Обществения съвет.

И ако някой трябва да подпомага работата на другия, това е Общественият съвет да подпомага работата на Централната изборителна комисия. Той затова е създаден! Тоест всички онези проблеми, грешки, нарушения според вас, които вие намирате в работата на секционните изборителни комисии – дали, присъствайки на живо в изборния ден, или преглеждайки видеонаблюдението и записите, трябва да ги изпратите, а не да ни питате искаме ли ги, не ги ли искаме. Достатъчно ясно казахме, че ги искаме. И това е работата на Обществения съвет – да подпомогне ЦИК.

Ние нямаме физическата възможност да изгледаме всички 12 хиляди видеа много бързо, защото освен тази работа, която е техническа, свързана с много други технически дейности, които са възложени на Централната изборителна комисия, включително приемане на работата на всички онези органи и частни дружества, на които сме възложили дейности по изборния процес, трябва да вършим пак ние.

По отношение на казаното: дали ще ви поканим за обсъждане на предложния за промени? Ние ви каним всеки път да присъствате на заседанията на ЦИК. Всеки път, когато имате идеи и предложения, да ги правите пред Централната изборителна комисия. И както казах, когато ЦИК изготви своя доклад с предложения до законодателя, които са публикувани на страницата и смея да твърдя, че от 2015-а, 2016-а, 2017 г. предложенията до законодателя ние продължаваме да ги поддържаме в новите доклади, но те не са разгледани, е хубаво онези предложения, които вие смятате, че трябва да залегнат като промени в изборното законодателство, да ги направите първо пред ЦИК и заедно да ги включим в доклада до законодателя.

Не очаквайте специална покана, въпреки че ние ви каним всеки път, защото смятаме, че Общественият съвет към Централната изборителна комисия трябва да подпомага работата на Централната изборителна комисия. Винаги сте добре дошли на всяко заседание на

ЦИК! Винаги сте добре дошли да направите своите предложения, да ги обсъдим заедно и да намерим решение на въпроса, включително, ако желаете да се включите, мисля, че ви бяхме изпратили покана и за предходния анализ на машините от 9 юни, които отпечатваха къси бюлетини. Не присъства никой от Обществения съвет.

Сега ще ви изпратим нова покана.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте, ако има други изказвания или да се ориентиране към приключване.

ИВА ЛАЗАРОВА: Искам само да кажа за наша и ваша информация, че становището, позицията е изпратена до Централната изборителна комисия и едва вчера следобед е изпратена до медиите. Това какви части си вадят те от него, как го интерпретират, ние нямаме контрол над тази част.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Не обсъждаме това в момента. Кой как интерпретира едно становище, едно изказване или един доклад, в момента не го обсъждаме, защото всеки, който чете, има право на гледна точка и различен прочит.

Заповядайте, госпожо Пенева.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Аз бих се върнала отново към хартията, която се използва за машините за гласуване, въпреки че, както вече разбрахме, това не е задължение на Централната изборителна комисия.

В изборния ден получихме сигнали, включително и в нашата организация, че бюлетини за машинно гласуване прозират на гърба и вотът може да бъде разкрит. Сложили сме една такава бюлетина, снимана, разбира се, с разрешението на избирателя, който е направил тази снимка...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Как е направил тази снимка?

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: На собствената си бюлетина пред член на комисията. Гърбът на бюлетината. Гърбът на бюлетината е прозирал.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Вие говорите за

нарушение в изборния ден.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Говорим за гърба, а не за лицето на бюлетината! Мисълта ми е, че все пак трябва да отбележим, че имаме такива сигнали, което сме отразили в становището ни. Считаме го за много сериозен сигнал – пореден, че е възможно хартията, която се ползва за машините, да не пази напълно вота на избирателя. В тази връзка очакваме да обърнете внимание на този наш сигнал, затова сме отделили специално време и внимание в нашето становище.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Тук е мястото може би да върна малко назад. Именно поради темата „хартия“ поканихме представители на Обществения съвет да бъдат част от комисията по обществената поръчка. И получихме отказ.

Надявам се, при следващи избори, ако ЦИК все още е възложител на тази дейност – Законът за обществените поръчки го позволява, в комисията да бъде включен и външен експерт, представител на Обществения съвет. Ще имате пряката възможност да участвате във възлагането на доставката на хартия.

Заповядайте, госпожо Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Госпожо Пенева, аз се надявам, че поне Вие сте прочели Изборния кодекс и знаете, че не от днес, не от този разговор, Централната избирателна комисия не отговаря за доставката на хартията.

По отношение на прозрачността и непрозрачността на двете хартии, които сме изпратили за анализ, резултатите от лабораторията на Института по целулоза и хартия е „непрозрачност 98,8%“ и на двете хартии. От Печатницата на БНБ имаме информация за тези избори – на 28 октомври пристигна писмото, че също от Института по целулоза и хартия, „хартията, предназначена за машинно гласуване, притежава 91,3% непрозрачност“. Толкова!

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря за Вашия отговор, госпожо Матева.

Ще кажа само, че госпожа Нейкова спомена, че Централната избирателна комисия е Възложител на тази обществена поръчка. В качеството си на Възложител вие имате контрол върху това какво се доставя.

По отношение параметрите на хартията, не напразно сме написали в нашето становище, за да се успокои обществото може би е редно тези анализи да бъдат публични – говоря за сертификатите на хартията.

Тук вие цитирате числа за непрозрачност, които са неизвестни за нас в Обществения съвет. Единственото, което ние виждаме, са сигнали от наблюдатели, че хартията прозира в изборния ден.

Ако тези сертификати бяха станали публични, може би нямаше да има такава чувствителност на темата „прозрачност на машинните бюлетини“. Благодаря.

РОСИЦА МАТЕВА: Ако представители на Обществения съвет се бяха съгласили да участват във всички обществени поръчки – аз като представител на Обществения съвет, без да имам експертиза, аз съм обикновен юрист, съм участвала в обществената поръчка за закупуването на машините и съм изразили своите „особени мнения и препоръки“, с които тогавашната Централна избирателна комисия не се съобрази, но в крайна сметка те все още стоят в публичното пространство.

Изискванията за хартията са изпратени от „Смартматик“ и са предоставени на Печатницата на БНБ. Това го повтарям за стотен или не знам за кой, хиляден път! Обстоятелството, че, от една страна, вие като представители на Обществения съвет казвате, че нямате експертизата, за да участвате в обществената поръчка, от друга страна, се заявява, че причината е хартията, без да има експертиза нито избирателят, който твърди, че е прозрачна или непрозрачна, или че е хлъзгава, или не отговаря на изискванията,

ните останалите експерти или хора, които са се изказали във връзка с изборите, не смятам, че спомага за доверието.

Доверието се руши с две думи. Ако има малко повече доверие към органа по управление на изборите, от Обществения съвет към този орган, може би трябва наистина да проявите доверие, че когато Централната изборителна комисия казва, че има резултати от независима лаборатория и хартиите са еднакви, ако има доверие, би трябвало Общественият съвет да каже: „ЦИК заяви! Щом го е казала, значи е така“, а не да се подкопава това доверие от Обществения съвет към ЦИК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има ли други изказвания?

Поради изчерпване на дневния ред закривам заседанието на Централната изборителна комисия и насрочвам следващото за утре, 7 ноември 2024 г., от 10,30 ч. Благодаря.

Благодаря и на представителите на Обществения съвет.

(Закрито в 16,55 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Камелия Нейкова

СЕКРЕТАР:

Севинч Солакова

Стенографи:

Валентина Меченова

Стефка Аличкова